

מסכת יומא

פרק שבעת ימים

מתניתין:

ב-א עבודת המקדש ביום הכיפורים נעשית רק על ידי הכהן הגדול.

ולכן מפרישים אותו מביתו שבוע ימים לפני יום הכיפורים, ומושיבים אותו בלשכה מיוחדת במקום המקדש, כדי להכינו לקראת עבודתו ביום הקדוש.

המקור והטעם להפרשתו של הכהן הגדול מתבאר בגמרא בהרחבה.

במשנתנו מתבארים מלבד דין הפרשת כהן גדול, שני ענינים נוספים:

הכנת ממלא מקום לכהן הגדול, והכנת אשה נוספת למקרה שתמות אשתו של הכהן הגדול. כי כפרת יום הכיפורים של הכהן הגדול צריכה להיות על "ביתו", וביתו הוא – אשתו.

א. **שבעת ימים קודם יום הכפורים, מפרישין מבדילים את הכהן הגדול מביתו – ללשכת "פרהדרין" שבמקדש.**⁽¹⁾

ב. **וכן מתקינין מכינים לו כהן גדול אחר**

שישמש תחתיו, שמא יארע בו פסול של טומאה שימנע ממנו לעבוד את עבודת היום, שאינה כשירה אלא רק בו.⁽²⁾

ג. **רבי יהודה אומר: אף אשה אחרת מתקינין מכינים לו, שמא תמות אשתו.**

ואם אין לו אשה תחסר כפרתו, לפי שנאמר [ויקרא טז ו] "וכפר בעדו ובעד ביתו", וביתו – זו אשתו.

אמרו לו: **אם כן, שיש לחשוש למיתת אשתו – אין לדבר סוף.** שהרי יש לעולם לחשוש שמא תמות גם האשה שמכינים לו תחתיה.⁽³⁾

גמרא:

תנן התם במסכת פרה ג [א]: **שבעת ימים קודם שריפת הפרה האדומה – היו מפרישין את הכהן [ההדיוט] השורף את הפרה, מביתו לבית המקדש, ללשכה שעל פני ה"בירה" [וכפי שיבואר בגמרא], הנמצאת בפניה שהיא צפונה מזרחה.**

התקנת הכהן השני צריכה להיות שבעה ימים קודם.

3. האם מצות כפרת "ביתו" מעכבת את העבודה או שהיא רק מצוה, עיין בתוס' הרא"ש ובתוס' ישנים

1. הפרשה זאת, לדעת רוב הראשונים, אינה מעכבת, ולכן אם נטמא הכהן הגדול, יכול ממלא מקומו לעבוד למרות שלא הפרישו אותו שבעת ימים מביתו.

2. ומכינים לאותו הכהן בגדי כהן גדול לפי מידותיו. ועיין בגבורת ארי שדן בשאלה אם גם